

Nederlandse overheid. Zo droeg de rechter in die gewonnen klimaatzaak de Nederlandse staat op om meer maatregelen te nemen om klimaatverandering te voorkomen, met als concrete doelstelling 25 procent CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 1990. Een ongezien precedent!

Transitie is bezig. Tien redenen voor (ecologisch) optimisme

In deel 3 van *Terra Reversa* beschrijven we de strategie om te komen tot deeltransities in de vier belangrijkste consumptiedomeinen – mobiliteit, voeding, toerisme en wonen – die samen verantwoordelijk zijn voor meer dan 70 procent van onze milieu-impact. Per deelsysteem beschrijven en vergelijken we de belangrijkste barrières, het arsenaal aan beleidstools (conform het Britse 4E-model: *enable*, *encourage*, *exemplify* en *engage*), de hiermee verbonden transitiepaden en de status van de deeltransities relatief ten opzichte van elkaar. Bij een grondige herlezing van deze analyses, zeven jaar later, blijkt dat de kwalitatieve conclusies van toen (tabel 9.1 in *Terra Reversa*) vandaag geldig blijven. Zo loopt bijvoorbeeld de transitie naar duurzaam wonen en bouwen nog steeds voorop op de transitie naar duurzame mobiliteit. Positief is echter dat de onderliggende transitie in energie- en materialenbeheer vandaag volop bezig zijn en zo de andere deeltransities een serieuze duw in de rug geven. In dit derde deel van deze inleiding geven we daarom tien redenen om (ecologisch) optimistisch te zijn dat de wereld zich in de juiste richting begint te bewegen en dat het samenspel van de duizenden aparte evoluties er wel eens zou voor kunnen zorgen dat het al bij al goed komt met de transitie naar duurzame productie en consumptie. Voor de nieuwe inleiding hebben we doelbewust vooral gekozen voor grote, mondiale tendensen, eerder dan fenomenen die zich louter op het niveau van Vlaanderen, België of Nederland afspelen. Niet alleen omdat er in de eerste editie van het boek sowieso heel wat lokale praktijkvoorbeelden worden gegeven, maar ook omdat de milieu-impact van Vlaanderen, België of Nederland *quantité négligeable* is in de context van de vereiste mondiale ecologische transitie.